Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2023/2881

22.12.2023

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2023/2881,

annettu 20 päivänä joulukuuta 2023,

eurooppalaisen tutkimusinfrastruktuurikonsortion ”Low Frequency Array” (LOFAR ERIC) perustamisesta

(tiedoksiannettu numerolla C(2023) 8904)

(Ainoastaan bulgarian-, englannin-, hollannin-, iirin-, italian-, puolan- ja saksankieliset tekstit ovat todistusvoimaisia)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (ERIC) sovellettavasta yhteisön oikeudellisesta kehyksestä 25 päivänä kesäkuuta 2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 723/2009 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Bulgaria, Saksa, Irlanti, Italia, Alankomaat ja Puola toimittivat komissiolle asetuksen (EY) N:o 723/2009 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti hakemuksen LOFAR ERICin perustamisesta, jäljempänä ’hakemus’.

(2) Hakijat ovat sopineet, että LOFAR ERICin isäntäjäsenvaltio on Alankomaat.

(3) Asetus (EY) N:o 723/2009 on sisällytetty Euroopan talousalueesta (ETA) tehtyyn sopimukseen ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 72/2015 ([2]).

(4) Komissio on arvioinut hakemuksen asetuksen (EY) N:o 723/2009 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja katsoo, että se täyttää asetuksessa säädetyt vaatimukset. Arvioinnin yhteydessä komissio vastaanotti näkemyksiä riippumattomilta asiantuntijoilta, joiden alaan kuuluvat gammatähtitiede, astrofysiikka, hiukkasfysiikka, plasmafysiikka ja perusfysiikka.

(5) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EY) N:o 723/2009 20 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Perustetaan eurooppalainen tutkimusinfrastruktuurikonsortio ”Low Frequency Array” (LOFAR ERIC).

2. Asetuksen (EY) N:o 723/2009 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut LOFAR ERICin perussäännön olennaiset osat esitetään liitteessä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Bulgarian tasavallalle, Saksan liittotasavallalle, Irlannille, Italian tasavallalle, Alankomaiden kuningaskunnalle ja Puolan tasavallalle.

([1]) EUVL L 206, 8.8.2009, s. 1 (sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) N:o 1261/2013 (EUVL L 326, 6.12.2013, s. 1).
([2]) ETA:n sekakomitean päätös N:o 72/2015, annettu 20 päivänä maaliskuuta 2015, yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamisesta [2016/755] (EUVL L 129, 19.5.2016, s. 85).

Tehty Brysselissä 20 päivänä joulukuuta 2023.

Komission puolesta
Iliana IVANOVA
Komission jäsen

LIITE

LOFAR ERICIN PERUSSÄÄNNÖN OLENNAISET OSAT

1. **Oikeudellinen muoto ja nimi**

(LOFAR ERICin perussäännön 1 artikla)

Perustetaan eurooppalainen tutkimusinfrastruktuurikonsortio. Konsortion oikeudellisena muotona on asetuksen (EY) N:o 723/2009, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) N:o 1261/2013, jäljempänä 'ERIC-asetus', mukaisesti perustettu eurooppalainen tutkimusinfrastruktuurikonsortio (ERIC), ja sen nimeksi tulee "LOFAR ERIC".

2. **Sääntömääräinen kotipaikka**

(LOFAR ERICin perussäännön 2 artikla)

LOFAR ERICin sääntömääräinen kotipaikka on Dwingeloossa Alankomaissa, jäljempänä 'isäntämaa'.

3. **Tehtävät ja toimet**

(LOFAR ERICin perussäännön 3 artikla)

1. LOFAR ERICin päätehtävänä on varmistaa LOFAR-infrastruktuurin koordinoitu hyödyntäminen, tuottaa maailmanluokan tieteellistä tutkimusta ja jatkaa kehitystyötä niin, että voidaan maksimoida infrastruktuurin tuottavuus ja vaikutukset jäsenten ja kansainvälisen tiedeyhteisön kannalta ja tehdä LOFAR ERICistä pitkällä aikavälillä maailman johtava hajautettu tutkimusinfrastruktuuri LOFAR ERICin jäsenmaissa sekä muissa maissa, joihin LOFAR ERIC on päättänyt sijoittaa osan laitteistoistaan.

2. Päätehtäväänsä suorittaessaan LOFAR ERIC toteuttaa seuraavat toimet:

   a. varmistaa LOFAR-laitteistojen koordinoidun toiminnan ja tieteellisen hyödyntämisen yhtenäisenä infrastruktuurina yhteisen pitkän aikavälin strategian ja yhteisten toimintalinjojen mukaisesti, jotta voidaan maksimoida infrastruktuurin tieteellinen tuottavuus ja vaikutukset jäsenille ja kansainväliselle yhteisölle;

   b. tarjoaa käyttäjäkunnalle toimivan pääsyn LOFAR ERICin tiedepalveluihin ja noudattaa vertaisarvioinnin ja avoimen tieteen periaatteita;

   c. vastaa LOFAR ERICin yleisestä toiminnasta, mukaan lukien oikeudelliset, hallinnolliset ja taloudelliset näkökohdat;

   d. osallistuu EU:n, (moni)kansallisiin ja kolmansien osapuolten rahoittamiin hankkeisiin, jotka ovat LOFAR ERICin tavoitteiden mukaisia.

3. LOFAR ERIC voi toteuttaa myös muita toimia, kuten seuraavia:

   a. jatkaa LOFAR-infrastruktuurin ja siihen liittyvien laitteistojen ja tieteellisten valmiuksien kehittämistä;

   b. käydä strategista vuoropuhelua LOFAR ERICin roolin optimoimiseksi maailmanlaajuisessa tiedeyhteisössä;

   c. ottaa mukaan uusia jäseniä ja kumppaneita 14 ja 19 artiklan mukaisesti;

   d. ajaa LOFAR ERICin etuja kansallisten, eurooppalaisten ja kansainvälisten sidosryhmien keskuudessa;

   e. etsiä uusia rahoituslähteitä muun muassa parannuksia ja laajennuksia varten;

   f. edistää koulutusta, tiedotusta ja kansainvälistä yhteistyötä;

   g. suorittaa muita LOFAR ERICin päätehtävän suorittamiseksi tarvittavia toimia.

4. LOFAR ERIC suorittaa päätehtäväänsä voittoa tavoittelematta. LOFAR ERIC voi kuitenkin harjoittaa rajoitettua taloudellista toimintaa edellyttäen, että tämä toiminta liittyy läheisesti sen päätehtävään eikä vaaranna sen suorittamista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sovellettavien valtiontukisääntöjen soveltamista.

5. LOFAR ERICin on kirjattava taloudelliseen toimintaansa liittyvät menot ja tulot erikseen, ja sen on laskutettava markkinahinta tällaisesta toiminnasta tai, jos markkinahintaa ei voida määrittää, täydet kustannukset lisättynä kohtuullisella marginaalilla.

4. **Toimikausi ja purkamismenettely**

(LOFAR ERICin perussäännön 4 artikla)

1. LOFAR ERIC perustetaan määrittelemättömäksi toimiajaksi, mutta se voidaan purkaa 2–6 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen.

2. LOFAR ERICin purkamisesta päättää neuvosto 27 artiklan 6 kohdan d alakohdan mukaisesti.

3. LOFAR ERIC ilmoittaa Euroopan komissiolle purkamispäätöksestä ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen päivän kuluessa päätöksen tekemisestä.

4. LOFAR ERICin velkojen maksamisen jälkeen jäljellä olevat varat jaetaan jäsenten kesken suhteessa niiden LOFAR ERICille suorittamiin 21 artiklan mukaisiin vuotuisiin rahoitusosuuksiin.

5. LOFAR ERIC ilmoittaa Euroopan komissiolle purkamismenettelyn päättymisestä ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen päivän kuluessa menettelyn päättymisestä.

6. LOFAR ERIC lakkaa olemasta päivänä, jona Euroopan komissio julkaisee asiasta ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

5. **Vastuu veloista ja vakuutus**

(LOFAR ERICin perussäännön 5 artikla)

1. LOFAR ERIC vastaa veloistaan. LOFAR ERIC ei vastaa veloista, jotka aiheutuvat erillisessä omistuksessa olevien LOFAR-laitteistojen toiminnasta.

2. Jäsenet eivät ole yhteisvastuussa LOFAR ERICin veloista. Jäsenten taloudellinen korvausvastuu LOFAR ERICin veloista rajoittuu niiden omaan vuotuiseen rahoitusosuuteen sellaisena kuin siitä on sovittu vuotuisessa talousarviossa.

3. LOFAR ERIC hankkii tarvittavan vakuutussuojan LOFAR ERICin perustamiselle ja toiminnalle ominaisten riskien varalta.

6. **LOFAR ERICin palvelujen käyttöoikeudet**

(LOFAR ERICin perussäännön 6 artikla)

1. LOFAR ERIC tarjoaa ja tukee tehokkaita mahdollisuuksia käyttää LOFAR ERICin palveluja tieteellistä tutkimusta varten. Näihin palveluihin kuuluvat muun muassa seuraavat: havainnointi, tutkimusdatatuotteiden tuottaminen, julkisesti saatavilla olevan tutkimusdata-arkiston ylläpito, käyttäjätuki ja koulutus.

2. LOFAR ERICin tarjoamista palveluista on ilmoitettava julkisesti ja ne on dokumentoitava, samoin kuin näiden eri palvelujen käyttömahdollisuudet, menettelyt ja myöntämisperusteet.

3. Neuvosto vahvistaa kaikkien LOFAR ERICin tarjoamien tieteellisten tutkimuspalvelujen käyttöä koskevat periaatteet, joista päätetään 27 artiklan 6 kohdan b alakohdan mukaisesti ja joiden täytäntöönpanosta päätetään 27 artiklan 5 kohdan e alakohdan mukaisesti, sekä ylläpitää niitä.

4. LOFAR ERICin käyttöoikeuspolitiikalla varmistetaan, että suurin osa palvelujen tarjoamiseen käytetyistä toimintamäärärahoista ohjataan maailmanlaajuisen tiedeyhteisön tekemän tutkimuksen tukemiseen. Kun käyttöoikeudet jaetaan kilpailun perusteella, ne myönnetään riippumattoman tieteellisen vertaisarvioinnin perusteella.

5. LOFAR ERICin käyttöoikeuspolitiikalla turvataan myös kaikkien LOFAR ERICin jäsenten mahdollisuus hyödyntää rajattua käyttöoikeutta, joka antaa jäsenille pääsyn osaan LOFAR ERICin palveluista.

7. **Tieteelliset arviointiperiaatteet**

(LOFAR ERICin perussäännön 7 artikla)

Kansainvälisistä asiantuntijoista koostuva riippumaton paneeli arvioi LOFAR ERICin toimintaa vähintään viiden vuoden välein. Neuvosto vahvistaa 27 artiklan 5 kohdan j alakohdan mukaisesti sovellettavan arviointikäytännön (mukaan lukien tavoitteet, tehtävänkuvaus, paneelin kokoonpano ja paneelin jäsenten nimitysmenettely). Paneeli raportoi neuvostolle.

8. **Tulosten levittäminen**

(LOFAR ERICin perussäännön 8 artikla)

1. LOFAR ERICin tehtävänä on helpottaa tutkimusta ja pääsääntöisesti edistää avoimen tieteen periaatteiden soveltamista tutkimusdataan.

2. LOFAR ERIC kannustaa tutkijoita asettamaan tutkimustuloksensa ja data-aineistonsa julkisesti (avoimesti) saataville myös LOFAR ERICin kautta.

3. LOFAR ERIC käyttää erilaisia kanavia kohdeyleisöjen saavuttamiseen, mukaan lukien verkkoportaali, työpajat, osallistuminen konferensseihin, artikkelit ja uutismedia.

4. LOFAR ERICin palvelujen kautta tuotettu tutkimusdata on, sikäli kuin se on lain mukaan sallittua, avoimesti kaikkien tutkijoiden, tutkimuslaitosten ja muiden sidosryhmien saatavilla neuvoston politiikan ja avoimen tieteen periaatteiden sekä 32 artiklassa vahvistetun tietopolitiikan mukaisesti.

9. **Immateriaalioikeudet**

(LOFAR ERICin perussäännön 9 artikla)

1. 'Henkinen omaisuus' ymmärretään 14 päivänä heinäkuuta 1967 tehdyn Maailman henkisen omaisuuden järjestön perustavan yleissopimuksen 2 artiklan mukaisesti.

2. LOFAR ERIC hyväksyy oman henkistä omaisuutta koskevan politiikkansa (27 artiklan 5 kohdan h alakohta). LOFAR ERIC omistaa kaiken henkisen omaisuuden, joka syntyy sen tämän perussäännön mukaisesta toiminnasta, mukaan lukien henkinen omaisuus, jonka LOFAR ERICin palveluksessa oleva henkilöstö on tuottanut LOFAR ERICin henkistä omaisuutta koskevassa politiikassa vahvistettujen edellytysten mukaisesti, paitsi jos tällainen omaisuus kuuluu erillisten sopimusten piiriin tai jos pakottavassa lainsäädännössä tai tässä perussäännössä toisin määrätään.

3. Jäsenten tai niitä edustavien tahojen olemassa oleva henkinen omaisuus säilyy niiden omaisuutena. Tällainen omaisuus lisensoidaan tarvittaessa LOFAR ERICille erityissopimusten avulla.

4. Jäsenet, jotka osallistuvat muiden jäsenten tekemän kehitystyön kustannuksiin, voivat käyttää toiminnasta syntynyttä henkistä omaisuutta vapaasti ainoastaan tieteellisiin tarkoituksiin. Jos LOFAR ERICin jäsen haluaa käyttää henkistä omaisuutta kaupallisiin tarkoituksiin, siihen on saatava lupa henkisen omaisuuden omistavalta jäseneltä.

10. **Työhönotto**

(LOFAR ERICin perussäännön 10 artikla)

1. LOFAR ERIC voi ottaa palvelukseen henkilöstöä. LOFAR ERICin työhönottoon sovelletaan sen maan lakeja, jossa henkilöstö otetaan palvelukseen.

2. LOFAR ERICin avoimia työpaikkoja koskevien valintamenettelyjen ja palvelukseenoton on oltava läpinäkyviä ja syrjimättömiä, ja niissä on kunnioitettava yhtäläisiä mahdollisuuksia. Kaikista LOFAR ERICin avoimista työpaikoista ilmoitetaan julkisesti.

11. **Hankinnat**

(LOFAR ERICin perussäännön 11 artikla)

1. LOFAR ERIC kohtelee hankintamenettelyihin osallistuvia ehdokkaita ja tarjoajia yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi riippumatta siitä, onko niiden kotipaikka Euroopan unionissa. LOFAR ERICin hankinnoissa noudatetaan avoimuuden, syrjimättömyyden ja kilpailun periaatteita. Neuvosto vahvistaa hankintamenettelyjä ja -perusteita koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

2. Jäsenten ja tarkkailijoiden LOFAR ERICin toimintaan liittyvät hankinnat toteutetaan siten, että LOFAR ERICin tarpeet, tekniset vaatimukset ja asianomaisten elinten antamat eritelmät otetaan asianmukaisesti huomioon.